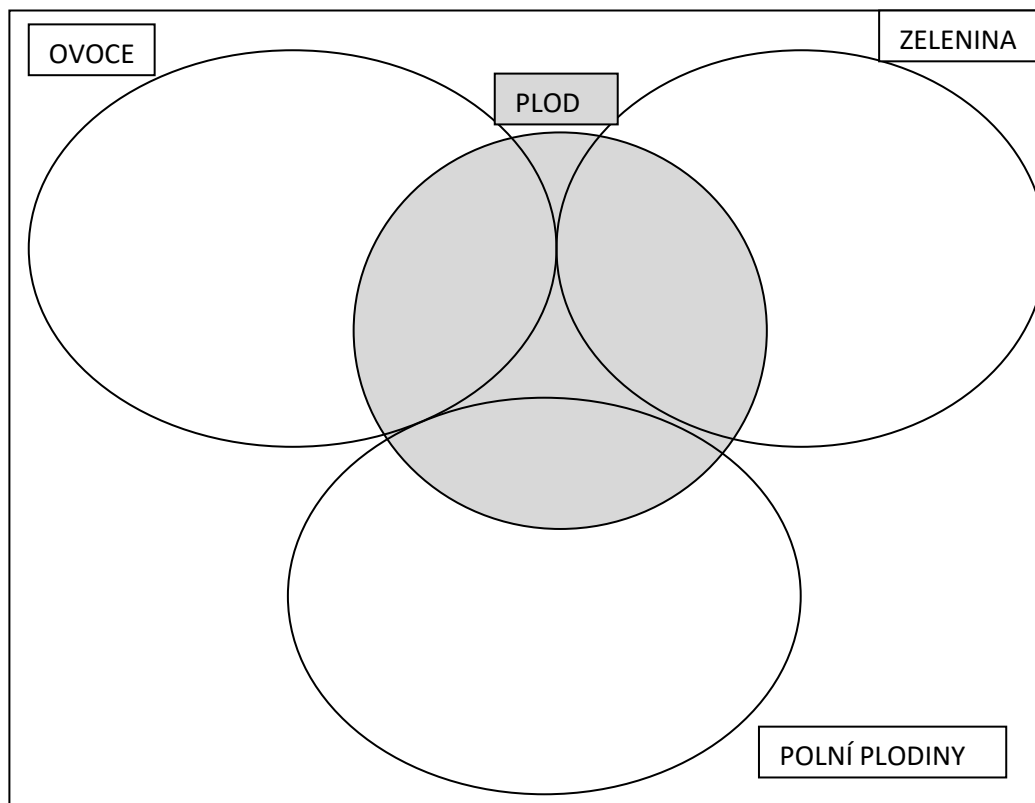

OVOCE

Ovoce lze definovat jako **semena nebo plody vytrvalých rostlin**, nejčastěji stromů nebo keřů, převážně sladké chuti. U ovoce konzumujeme pouze dužinu, pouze semena nebo dužinu i se semeny.

1) Doplňte do Vennova diagramu příklady ovoce, zeleniny a polních plodin tak, aby byl pravdivý.

Označení OVOCE je v různých zemích chápáno různě, což může být dáno sociokulturními nebo jazykovými zvláštnostmi. Např. v angličtině nemají extra slovo pro PLOD (fruit – botanical) a pro OVOCE (fruit – informal). Proto můžete narazit na materiály přeložené z angličtiny, kde je jako ovoce označena plodová zelenina, což je z hlediska českého kontextu chybné.

Ovoce, podobně jako další uživatelské skupiny, můžeme dále dělit do jednotlivých podskupin. Bohužel díky tradičnímu pojetí výuky o třídění ovoce na 1. stupně v kontextu třídění plodů dužnatých pravých a nepravých, dochází k miskoncepům, kdy žáci mylně považují třídění plodů za třídění ovoce.

2) Z uvedených pojmů vyberte ty, které představují botanické názvy plodů nad obrázky ovoce a uživatelské pojmy související s tříděním ovoce pod obrázky.

SKOŘÁPKOVINA OŘÍŠEK PECKOVICE PECKOVINA BOBULE MALVICE DROBNÉ OVOCE

botanický název plodu			
			
uživatelské zařazení plodu			
Takto označujeme ovoce, které má uvnitř dužiny jádrinec s drobnými semeny . U jádrovin jíme pouze dužinu se slupkou, jádrinec zůstává.	Takto označujeme ovoce, které má uvnitř dužiny velkou tvrdou pecku , kterou nejíme. U peckovin jíme pouze dužinu se slupkou. Při konzumaci nám zůstává pouze pecka.	Toto je společné označení pro všechno ovoce, které je malé svou velikostí – tedy drobné. Vzhledem k malé velikosti jíme dužinu se slupkou i semínky.	Takto označujeme ovoce, ze kterého jíme pouze semena , která jsme vyloupili ze skořápek . Toto třídění nerozlišuje, jak vypadá plod.

!!! Pozor, ne ve všech případech je totožná souvislost mezi botanickým zařazením plodu a danou uživatelskou skupinou.

3) Doplňte do tabulky informace o vybraných ovocných dřevinách a bylině.

JMÉNO DŘEVINY	TYP DŘEVINY	NÁZEV OVOCE	TYP PLODU	UŽIVATELSKÁ SKUPINA
jabloň domácí				
hrušeň obecná				
broskvoň obecná				
meruňka obecná				
třešeň ptačí				
višeň obecná				
slivoň švestka				
brusnice borůvka				
ostružiník maliník				
ostružiník				
jahodník				
meruzalka rybíz				
meruzalka srstka				
réva vínná				
líška obecná				
ořešák královský				
mandloň obecná				
kaštanovník jedlý				
morušovník bílý/černý				
muchovník				
rakytník řešetlákový				
zimolez modrý				
dřín jarní				
jeřáb oskeruše				
temnoplodec černoplodý				
actinidie lahodná				
kdouloň obecná				
míšpule obecná				

4) Růžovou barvou označte ty druhy rostlin, které patří do čeledi růžovité.

5) K uvedeným názvům členění doplňte příklad rostliny, která je jejím zástupcem.

MERUZALKOVITÉ - _____, VŘESOVCOVITÉ - _____,
 RÉVOVITÉ - _____, BŘÍZOVITÉ - _____,
 BUKOVITÉ - _____, OŘEŠÁKOVITÉ - _____,
 MORUŠOVITÉ - _____, HLOŠINOVITÉ - _____,
 DŘÍNOVITÉ - _____, ZIMOLEZOVITÉ - _____,
 AKTINIDIOVITÉ - _____,

6) Vysvětlete, proč mají názvy ovocných dřevin často stejný jazykový základ jako příslušná čeleď. Kdy naopak tato shoda neplatí.